

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. augusta 2015 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Bargela v trestnej veci proti obvinenej **H. L.** pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., o dovolaní obvinenej proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo 17. októbra 2011, sp. zn. 1 T 22/2011, takto

r o z h o d o l:

Podľa § 382 písm. b/ Tr. por. dovolanie obvinenej **H. L.** **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Humenné zo 17. októbra 2011, sp. zn. 1 T 22/2011, bola obvinená **H. L.** uznaná za vinnú zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., a to na skutkovom základe uvedenom v rozhodnutí.

Okresný súd uložil obvinenej podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona, § 37 písm. m/, § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov a zaradil ju na výkon trestu do ústavu na výkon restu so stredným stupňom stráženia (§ 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák.).

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinenej uložil povinnosť nahradiť **M. H.** škodu vo výške 4 441 €.

Proti tomuto rozhodnutiu podala obvinená dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/, písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky a rozhodnutie

je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinená namietla konanie proti ušlému, pretože orgány činné v trestnom konaní nezisťovali miesto jej pobytu, o ktorom vedel jej pôvodný obhajca. Obhajca ustanovený v konaní proti ušlému nekonal v jej prospech, keď proti odsudzujúcemu rozsudku nepodal odvolanie. Zo spisu pritom vyplývajú rozdielne výpovede poškodenej ohľadne vylákaných finančných prostriedkov. Okresný súd nevykonal dostatočné dokazovanie a skutok náležite neobjasnil. Dovolaciemu súdu navrhla rozsudkom vysloviť porušenie zákona, napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. V prípade, ak by dovolací súd posúdil jej podanie ako podané neoprávnenou osobou, žiadala, aby bolo považované za podnet na podanie dovolania ministrom spravodlivosti.

K dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Humenné, podľa ktorej uvádzané dôvody dovolania neexistujú. Právo na obhajobu porušené nebolo, obvinená si zvolila obhajcu a následne sa ona ani jej obhajca nedostavovali na hlavné pojednávania. Na hlavnom pojednávaní konanom 17. októbra 2011 súd vydal rozsudok, sp. zn. 1 T 22/2011, ktorý sa obvinenej nepodarilo doručiť. Súd začal konanie proti ušlému a obvinenej ustanovil obhajcu, ktorý rozsudok prevzal. Podľa prokurátorky novú adresu mohla uviesť priamo súdu.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou a včas. Pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

V zmysle § 368 ods. 2 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a) rozsudok a trestný rozkaz,
- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania,

- e) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmieru a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Podľa § 372 ods. 1 Tr. por. oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, **ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté**. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

V zmysle § 183 ods. 1 písm. b/ bod 1 Tr. por. rozsudok je právoplatný, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľný, ak zákon síce proti nemu pripúšťa odvolanie, ale odvolanie v lehote podané nebolo.

Samosudca okresného súdu vyhlásil na hlavnom pojednávaní 17. októbra 2011 v neprítomnosti obvinenej, ktorá požiadala o konanie pojednávania bez svojej prítomnosti, rozsudok. Obvinenej sa rozsudok na známu adresu doručiť nepodarilo a súd inú adresu nezistil ani prostredníctvom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Michalovciach, preto začal konanie proti ušlému a obvinenej ustanovil obhajcu, ktorý prevzal rozsudok 14. decembra 2011. Súd súčasne vyvesil rozsudok spolu s opatreniami o konaní proti ušlému a ustanovení obhajcu na úradnej tabuli. Oprávnené osoby nepodali v zákonnej lehote opravný prostriedok (prokurátor sa výslovne vzdal práva podať odvolanie), preto rozhodnutie nadobudlo 23. decembra 2011 (správne má byť 29. decembra 2011) právoplatnosť.

Trestný poriadok podmieňuje možnosť podania dovolania, s výnimkou ministra spravodlivosti, využitím riadneho opravného prostriedku. Obvinená, ustanovený obhajca, ani iná osoba oprávnená podať odvolanie v prospech obvinenej odvolanie nepodala. Absencia riadneho opravného prostriedku má preto za následok neoprávnenosť obvinenej na podanie dovolania.

Dovolanie obvinenej bolo zároveň podané po lehote. V zmysle § 361 ods. 1 Tr. por. sa v konaní proti ušlému doručujú všetky písomnosti určené obvinenému iba obhajcovi. Obhajca vykonáva práva za obvineného, preto nie je potrebné rozsudok doručovať aj obvinenému, keď sa neskôr dozvie o jeho vydaní. Uvedené vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. novembra 2000, sp. zn. 6 To 46/2000.

Obhajca v lehote nepodal odvolanie, preto 29. decembra 2011 nadobudol rozsudok okresného súdu právoplatnosť. Od tohto dňa plynula zákonná 3-ročná lehota na podanie dovolania, ktorá uplynula 29. decembra 2014.

Nad rámec rozhodnutia považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že podanie obvinenej nie je možné vyhodnotiť ako podnet na podanie dovolania ministrom spravodlivosti. V zmysle § 369 ods. 1 veta druhá Tr. por. môže podnet ministrovi spravodlivosti podať iba osoba, ktorej Trestný poriadok nepriznáva právo na podanie dovolania. Takouto osobou nie je obvinený, ktorý nevyužil riadny opravný prostriedok.

Obvinená nebola oprávnená na podanie dovolania, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie podané podľa § 382 písm. b/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, 25. augusta 2015

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Libuša Jánošíková